

Současné terapeutické strategie léčby očního melanomu

Jindřich Kopecký¹, Ondřej Kubeček¹, Peter Priester¹, Iva Priester¹, Alžběta Hlodáková²

¹Klinika onkologie a radioterapie, LF a FN Hradec Králové

²Onkologická klinika, FN Královské Vinohrady, Praha

Oční melanom je vzácný typ nádoru, který nejčastěji vzniká v uveální traktu. S ohledem na absenci varovných symptomů je často diagnostikován v pokročilém stadiu, kdy stoupá riziko vzniku vzdálených metastáz. Ty se v průběhu onemocnění vyvinou asi u poloviny pacientů, nejčastěji v játrech. Přežití pacientů s metastatickým očním melanomem se pohybuje mezi 6 a 12 měsíci.

Následující článek shrnuje poznatky o nádorové patogenезi očního melanomu a podává základní přehled o terapeutických možnostech lokalizovaného i metastatického onemocnění a zamýšlí se nad potenciálními cíli pro budoucí léčebného využití.

Článek si neklade za cíl poskytnout vyčerpávající informace, ale slouží spíše jako průvodce, který by měl pomoci čtenářům zorientovat se v problematice a poskytnout jim podklady pro další vzdělávání.

Klíčová slova: oční melanom, uveální melanom, chemoterapie, cílená terapie, imunoterapie.

Current therapeutic strategies for the treatment of ocular melanoma

Ocular melanoma is a rare type of cancer. It usually arises in the uveal tract. Owing to a lack of warning symptoms, it is often diagnosed at an advanced stage with a substantial risk of metastatic spread. Approximately half of the patients develop metastases during the course of their disease, with the liver being the main site for metastasis. The survival rate for metastatic ocular melanoma remains poor, ranging between 6 and 12 months. The following article summarizes the knowledge of the ocular melanoma pathogenesis and provides a basic overview of the therapeutic options for both localised and metastatic disease and suggests potential targets for future therapeutic use.

The aim of the article is not to provide exhaustive information, but rather serve as a guide to help the readers familiarize with this uncommon disease.

Key words: ocular melanoma, uveal melanoma, chemotherapy, targeted therapy, immunotherapy.

Úvod

Okulární melanom je typ nádoru, který se vyvíjí z pigmentových buněk spojivky a uveálního traktu oka. Ve srovnání s kožním melanomem je okulární melanom mnohem vzácnější a představuje asi 3–5 % všech melanomových lézí (1, 2). Okulární melanom může vzniknout v jedné ze tří vrstev oka: skléra, uvea a sítnice. Nejčastější lokalizací vzniku okulár-

ního melanomu je uvea, přičemž naprostá většina těchto melanomů vzniká v části uvey zvané choroidea (90 %). Méně často okulární melanomy postihují řasnaté tělísko (6 %) a duhovku (4 %) (3). Vzácně se oční melanom může objevit také na spojivce (1).

Většina očních melanomů vzniká v částech, kde jsou obtížně detekovatelné. Okulární melanom také obvykle nezpůsobuje časné

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Onkologie*. 2024;18(3):193-200

<https://doi.org/10.36290/oxon.2024.036>

Článek přijat redakcí: 17. 3. 2024

Článek přijat k tisku: 14. 4. 2024

MUDr. Jindřich Kopecký, Ph.D.

kopeckyj@lfhk.cuni.cz